Вх. № ЧР-03-381/15.10.2024 г.

СТАНОВИЩЕ

от

Ергюл Таир Реджеб,

професор по професионално направление 3.2. Психология, доктор на науките, департамент „Психология“, Институт за изследване на населението и човека – Българска академия на науките

относно кандидатурата

на

д-р Сезгин Мюмюн Бекир,

главен асистент в Институт за изследване на населението и човека, Българска академия на науките

за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Професионално ориентиране и кариерно развитие) за нуждите на секция „Трудова и организационна психология“ към ИИНЧ-БАН, обявен в Държавен вестник бр. 58 от 09.07.2024 г.

София, октомври 2024 г.

1. Общо представяне на получените материали по конкурса и съответствие с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“

Настоящото становище е възложено по решение на Научното жури, протокол №1 от 16. 09. 2024 г., определено със Заповед № РД-6-446 от 05. 09. 2024 г. на Директора на ИИНЧ-БАН. Подготвено е въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ИИНЧ-БАН (ДВ, бр. 58 от 09.07.2024 г.) за нуждите на секция „Трудова и организационна психология“.

Единствен кандидат в обявения конкурс е д-р Сезгин Мюмюн Бекир, главен асистент в департамент „Психология“, ИИНЧ-БАН.

Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в ИИНЧ-БАН. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

За участие в конкурса д-р Бекир е предоставил 22 броя научни трудове, в това число: 1) *хабилитационен труд* - Бекир, С. (2024). Транзакционен анализ и професионално ориентиране. Изд. на БАН „Проф. Марин Дринов“, София. ISBN 978-619-245-426-5. 176 стр.; 2). *Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд* за присъждане на образователна и научна степен "доктор": Бекир, С. (2022). Его състояния и житейски позиции в професионалната реализация на личността. Изд. „Институт по транзакционен анализ“, Кърджали. ISBN 978-619-188-889-4; 3). *Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация* – 4 бр. в съавторство; 4) *Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране* или публикувани в редактирани колективни томове – 16 бр. (3 на английски език), от които 11 самостоятелни и 5 в съавторство.

Представените по конкурса научни трудове са извън трудовете, посочени в автореферата на дисертацията за присъждане на образователната и научна степен „доктор” и се приемат за оценка. Публикуваната книга на базата на защитения дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" не се оценява, но участва във формирането на становището за съответствие на кандидата с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”. Научните трудове на кандидата, придобитата ОНС „доктор“ и справката за цитиранията покриват и надвишават минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално

направление 3.2. Психология, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на ППЗРАСРБ и завишените изисквания на БАН в съответствие с чл. 27 и Приложение 1 на Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ в ИИНЧ – БАН.

2. Данни за кандидата

Сезгин Бекир притежава магистърски степени по „Трудова и организационна психология“ и по „Клинична и консултативна психология“ от обучението си в СУ „Св. Климент Охридски“. През януари 2019 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.2. Психология в департамент „Психология“, ИИНЧ – БАН. Тема на дисертацията: „Его състояния и житейски позиции в професионалната реализация на личността“. Професионалния си път започва през 2001 г. като трудов посредник в Бюро по труда – гр. Кърджали, а по-късно е военен психолог в поделенията в гр. Момчилград и в гр. Хасково. От 2003 г. до 2019 г. е главен секретар на Община Кърджали. В този период взема активно участие както като ръководител, така и като експерт и обучител в различни социални проекти, финансирани по национални и по оперативните програми на Европейския съюз. В периода 2019 - 2021 г. е постдокторант/ изследовател, а от 2022 г. и по настоящем заема академичната длъжност „главен асистент“ в департамент „Психология“, ИИНЧ – БАН. През този период участва в научни проекти, кореспондиращи с тематичното поле на настоящия конкурс в областта на Трудова и организационна психология.

3. Обща характеристика на научните трудове, научни и научно-приложни приноси

За участие в конкурса кандидатът е представил списък с публикации, които включват хабилитационен труд и научни публикации, които по съдържание и предмет на изследване съответстват на профила на конкурса. Те наред с цитиранията на научните му трудове покриват напълно минималните наукометрични показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.2. Психология, заложени в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и завишените критерии в Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ в ИИНЧ – БАН.

Хабилитационният труд на кандидата изследва връзките между личностните конструкти, предложени в теорията на транзакционния анализ, професионалния избор и преживяването на успех в кариерата. В изложението са включени основни конструкти като его състояния, житейските позиции, житейски сценарий и др., формирани преимуществено в ранното детство и оказващи значимо влияние върху функционирането в зряла възраст (виж I). Систематизирано и обобщено са представени резултати от собствени изследвания, извеждащи предиктивната роля на личностните характеристики (его състояния, житейска позиция, стил на работа) за успешната реализация в различни професионални области. Получените резултати имат както научен принос за разкриване на взаимоотношенията между личностните характеристики и професионалната реализация, вкл. методологичен принос за обогатяване на инструментариума за количествени психологични изследвания, така и научно-приложен принос, най-вече за целите на кариерното ориентиране и консултиране.

Статиите на кандидата, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (III. 1, 2, 3, 4) разкриват ролята на личностните характеристики на юношите (самооценка, его състояния, житейски позиции и др.) за взаимоотношенията с връстници, родители и учители. Получените резултати наред с научния принос, свързан с приложение на конструкти от транзакционния анализ за извеждане на личностните детерминанти на професионалния избор и кариерния успех, имат съществен научно-приложен принос за разработване на програми за повишаване както на ефективността на социалното взаимодействие между деца и родители, ученици и учители, така и за подобряване на психологическия климат и благополучие в семейството и в образователната система.

Статиите и докладите, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове (IV.1-16), разкриват пред научната аудитория същността и приложимостта на личностните конструкти от транзакционния анализ като подход за анализ в трудов и организационнен контекст, предоставят доказателства за добрите психометрични характеристики на създадените/ адаптираните количествени инструменти (въпросници за изследване на его състояния, житейски позиции, стил на работа и житейски сценарий) за тяхната оценка и употреба за целите на професионалното ориентиране и кариерното развитие.

В представените по конкурса научни трудове не съм забелязала и нямам сведения за плагиатство. Литературни източници по моя оценка са използвани коректно.

4. Лични впечатления за кандидата

Познавам Сезгин Бекир от периода на обучението му в докторската програма по Обща психология (Психология на личността) в департамент „Психология“ на ИИНЧ-БАН (2015-2019 г.) и от работата му като постдокторант/изследовател в института по НП „Млади учени и постодкторанти“ (2019-2021 г.). Смятам, че притежава задълбочена теоретична и методологична подготвеност, като проявява лична ангажираност в научно-изследователската дейност.

5. Заключение

Представените от гл. ас. д-р Сезгин Мюмюн Бекир научни трудове са доказателство за наличието на последователен интерес към изследователска дейност в областта на Трудовата и организационната психология. Реализираните анализи и проучвания имат съществен принос за разкриване на личностните и социалните фактори за професионалния избор на юношите и кариерния успех в различни професионални групи, за приложимостта на транзакционния анализ в организационен контекст и за целите на кариерното оринтиране и консултиране. Въз основа на представените в конкурса научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях приносни моменти, давам своята положителна оценка за кандидатурата на гл. ас. д-р Сезгин Мюмюн Бекир за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Професионално ориентиране и кариерно развитие) в ИИНЧ-БАН.

14. 10. 2024 г. Подпис:

гр. София проф. дн Ергюл Таир Реджеб